

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sicienku w 2010 r. realizował zadania zlecone gminie oraz zadania własne zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (j. t. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.) oraz zgodnie z ustaleniami Rady Gminy Sicienko.

Na realizację zadań pomocy społecznej w 2010 roku wydatkowano łącznie **1.211.747 zł**, w tym:

- z budżetu gminy kwotę **638.203 zł** (53% budżetu),
- z budżetu wojewody **485.505 zł**; w tym dotacje: dożywianie-**102.453 zł** (40% budżetu)
- dotacje z innych źródeł na pozostałe działania **88.039 zł** (7% budżetu)

Realizacja świadczeń za 2010 rok:

1. zasiłki stałe-120.090 zł (32 osoby)
2. zasiłki okresowe-38.736 zł (43 osoby)
3. składki na ubezpieczenie zdrowotne- 10.436 zł (27 osób)
4. zasiłki celowe-66.112 zł (133 osoby)
5. wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”-170.853 zł, w tym:
  - zasiłki celowe na zakup żywności-98.300 zł (127 osób)
  - posiłki w szkołach-72.553 zł (266 osób, w tym 263 dzieci)
6. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi-17.495 zł (42 osoby)
7. usługi opiekuńcze dla osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych (koszty zatrudnionych opiekunek)-73.051 zł (9 osób)
8. koszty działalności punktu interwencji kryzysowej-5.600 zł (95 wizyt)
9. organizacja Wieczery Wigilijnej dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych-2.790 zł (koszty transportu pokryte przez Urząd Gminy w Sicienku)
10. koszty uposażenia osób wykonujących prace społecznie użyteczne na terenie gminy Sicienko-15.859 zł (33 osoby)
11. koszty odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej-39.041 zł (4 osoby)
12. potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - 290zł (8 decyzji)
13. wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd-5.400 zł (2 osoby)
14. stypendia szkolne-73.913 (116 uczniów)

LICZBA RODZIN I OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych	511	282	963
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	42	40	109
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	493	267	932
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej	x	320	1.082

POWODY PRYZNANIA POMOCY

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
UBÓSTWO	166	555
SIEROCTWO	0	0
BEZDOMNOŚĆ	5	5
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	112	575
w tym: wielodzietność	74	434
BEZROBOCIE	134	513
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	116	349
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	70	201
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK - WYCH. I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO – OGÓŁEM	81	296
W TYM:	26	92
RODZINY NIEPEŁNE	19	118
RODZINY WIELODZIELNE	19	118
PRZEMOC W RODZINIE	11	65
ALKOHOLIZM	45	161
NARKOMANIA	1	2
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	10	18
ZDARZENIE LOSOWE	5	16

Główne problemy:

Bezrobocie

Na dzień 31 grudnia 2010 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy zarejestrowanych było - ogółem - 358 bezrobotnych z terenu gminy- w tym 202 kobiety i 156 mężczyzn; 54 uprawnionych do zasiłku (32 kobiet i 22 mężczyzn). W tej grupie długotrwale bezrobotni stanowią 120 osób (77 kobiet i 43 mężczyzn). Najwięcej osób bezrobotnych posiada wykształcenie gimnazjalne i niższe-136 osób, zasadnicze zawodowe-117 osób, z pozostałym wykształceniem-105 osób. Rozpatrując strukturę wiekową należy zauważyć, że największą liczbę bezrobotnych stanowią osoby w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat -120 osób oraz do 24 lat-91 osób, następnie w wieku 35-44 jest ich 69 i 57 osób w wieku 45-54, 15 osób w wieku 55-59 i 6 powyżej 60 lat. Z pomocy Ośrodka skorzystały 134 rodziny (513 osób w rodzinach) z występującym problemem bezrobocia. Udzielana pomoc dotyczyła poprawy sytuacji finansowej rodzin, poprzez przyznawanie zasiłków okresowych i celowych, a także wykonywanie pracy socjalnej na rzecz tej grupy osób w formie aktywizacji zawodowej- kierowania do pracy, motywowanie do poszukiwania pracy we własnym zakresie, kierowanie do PUP celem rejestracji, kierowanie do prac społecznie użytecznych, motywowanie do uczestnictwa w kursach i szkoleniach organizowanych przez PUP w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych.

Alkoholizm

Ponadto w roku ubiegłym, udzielano pomocy rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym - 45 rodzin (161 osób w rodzinach) w zakresie dożywiania dzieci, wsparcia finansowego, zazwyczaj realizowanego w formie rzeczowej-żywności, opału, leków, pomocy w zakupie podręczników i przyborów szkolnych, oraz pracy socjalnej polegającej na kierowaniu do Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego, motywowaniu do podjęcia leczenia odwykowego, wsparcia terapeutycznego, skierowania spraw na drogę sądową. Współpracowano w tym zakresie z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku. Pomoc w powyższej formie realizowana była, w związku z ustawą o pomocy społecznej oraz w nawiązaniu do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przemoc domowa

W 2010. roku prowadzono 19 Niebieskich Kart w rodzinach, w których stosowana jest przemoc. W ubiegłym roku założono 2 nowe Niebieskie Karty. Pomoc w powyższej formie realizowana, była w związku z ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W celu realizacji pomocy ofiarom przemocy domowej pracownicy ośrodka współpracowali z policją, specjalistą do spraw przemocy, prokuraturą oraz kuratorami sądowymi.

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego

Problem ten występował w 81 rodzinach, często w wielodzietnych i niepełnych. W wielu przypadkach jest powiązany z występowaniem w rodzinie alkoholizmu, przemocy, długotrwałego bezrobocia. Bezradność rodziców niesie za sobą wiele zagrożeń w stosunku do wychowywanego potomstwa. Dzieci są zaniedbywane przez rodziców w różnych sferach życia-zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych (wyżywienie, stosowne do warunków atmosferycznych ubranie, odpowiednie warunki mieszkaniowe), emocjonalnych, edukacyjnych, korzystania z dóbr kultury. W

niektórych przypadkach bezradność rodziców prowadzi do zagrożenia zdrowia i życia dzieci. W 2010 roku skierowano do sądu 1 sprawę związaną z koniecznością interwencji sądu w funkcjonowanie rodziny. Rodzina otrzymała dozór kuratorski. Niepojętym faktem jest powielanie wzorców wyniesionych z domu, polegających na braku umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach, oczekiwaniu ingerencji i pomocy w wielu sprawach, które z powodzeniem mogłyby być rozwiązane we własnym zakresie. Często też dochodzi do wyuczania u dzieci postaw roszczeniowych, które w konsekwencji prowadzą do uzależnienia od instytucji pomocowych.

Osoby starsze, niepełnosprawne, samotne wymagające pomocy ze względu na stan zdrowia lub wiek

Konieczność zapewnienia opieki osobom jej pozbawionym spowodowana jest wydłużającą się długością życia przy jednoczesnym wzroście występowania schorzeń powodujących brak zdolności do samodzielnego funkcjonowania u osób w różnym wieku. Często rodzina nie jest w stanie zapewnić pomocy, ale zdarza się także brak zainteresowania rodziny osobami, które wymagają pomocy innych. Zapewnienie takiej pomocy jest zadaniem obowiązkowym gminy. Realizujemy je poprzez usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osoby (są to czynności pielęgnacyjno-opiekuńcze oraz gospodarcze), natomiast w przypadku konieczności zapewnienia całodobowej opieki, poprzez skierowanie do domu pomocy społecznej. W 2010 roku pomoc w formie usług opiekuńczych świadczona była w 13 rodzinach dla 15 osób (łącznie z usługami wykonywanymi w ramach prac społecznie użytecznych). Pięć osób w 2010 roku przebywało w domach pomocy społecznej. Za cztery osoby wnosimy odpłatność, jedna pokrywa całkowity koszt ze swoich dochodów. Miesięczna średnia opłata za pobyt w domu pomocy społecznej kształtuje się obecnie w granicach ok. 2.900zł. Kolejne dwie osoby oczekują na miejsce w domach pomocy społecznej dla osób somatycznie lub psychicznie chorych. Wzorem lat ubiegłych, w 2010 roku współpracowaliśmy z GOPS w Białych Błotach, dzięki czemu 11 osób niepełnosprawnych intelektualnie z terenu Gminy Sicienka bezpłatnie uczestniczy w Warsztatach Terapii Zajęciowej „Dąb” w Białych Błotach. Pomagamy też rodzinom i osobom w kierowaniu osób wymagających okresowo opieki i pielęgnacji do zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych czy oddziałów dla osób przewlekle chorych. Ta forma pomocy jest realizowana przez służbę zdrowia i dofinansowana przez NFZ.

Sytuacja mieszkaniowa

Dużym problemem jest niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych i komunalnych dla osób o niskich dochodach. Posiadanie własnego mieszkania jest jedną z podstawowych potrzeb każdej rodziny. Zamieszkiwanie wielu osób, a czasami kilku rodzin w jednym lokalu, często rodzi konflikty i nieporozumienia. W obecnej sytuacji nie dysponujemy lokalami, w celu zapewnienia izolacji ofiarom przemocy domowej czy dla osób, które tracą mieszkania w wyniku zdarzeń losowych.

Praca socjalna

W realizacji zadań pomocy społecznej główny nacisk kładziony jest na pracę socjalną, czyli całokształt działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Z tej formy pomocy skorzystało w 2010 roku 320 osób.

Pozostała działalność:

1. **Prace społecznie użyteczne** – forma pomocy skierowana do osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej, której celem jest aktywizacja ww osób oraz nabycie przez nich podstawowych umiejętności pracowniczych; koszt prac jest w 60% refundowany przez urząd pracy. Prace te w 2010 roku były wykonywane w Gminnym Ośrodku Kultury, Urzędzie Gminy, Zakładzie Komunalnym i Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Obejmowały prace porządkowe, remontowe i opiekuńcze. W przeciągu roku do prac społecznie użytecznych skierowano 33 osoby. Koszt wykonywania prac wyniósł łącznie 33.731 zł, z tego koszty własne-15.859 zł.
2. Wspólnie z Zespołem Szkół w Kruszynie zorganizowaliśmy **Wigilię** dla 70 osób- mieszkańców sołectwa Kruszyn po 70 roku życia oraz niepełnosprawnych i samotnych z terenu gminy. Całkowity koszt organizacji Wieczery Wigilijnej wyniósł 2.790 zł (UG w Sicienku pokrył koszty transportu).
3. Pozyskaliśmy z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej **żywność unijną**, którą wydawaliśmy osobom potrzebującym. Tą formą pomocy zostało objętych 196 rodzin-696 osób w tych rodzinach. Wydaliśmy 2.160 l mleka, 2.040 kg mąki, 2.250 kg kaszy, 2.640 kg kaszy mannej, 288 kg musli, 560 kg makaronu, 480 kg cukru, 4.937 kg dań gotowych, 475 kg sera żółtego, 384 kg masła, 218 kg dżemu, 192 kg kawy zbożowej, 168 kg herbatników.
4. **Wypoczynek letni dla dzieci**, w ramach współpracy z Chorągią Kujawsko-Pomorską ZHP w Bydgoszcy skierowano 5 dzieci na obóz rekreacyjno-wypoczynkowy w Funce, 7 dzieci wzięło udział w koloniach letnich w Gdańsku organizowanych przez Biuro Turystyczne AR-Tours w Łodzi. Wypoczynek letni był sfinansowany w całości przez organizatorów.
5. **Punkt Interwencji Kryzysowej**, który świadczył pomoc dla rodzin i osób dotkniętych przemocą i znajdujących się w sytuacji kryzysu. W punkcie udzielał pomocy psycholog oraz specjalista ds. przemocy, łącznie w 2010 roku odbyło się 95 wizyt. Koszt działalności w 2010 roku-5.600zł.
6. W ubiegłym roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sicienku realizował projekt systemowy **Wyjść z cienia w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego**. W 2010 roku wzięły w nim udział 22 osoby (11 kobiet i 11 mężczyzn). Głównym celem była poprawa funkcjonowania 9 rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym korzystających z pomocy tutaj. Ośrodka. Projekt zakładał podniesienie kompetencji osobistych i społecznych, nabycie umiejętności wychowawczych i opieki nad dziećmi oraz umiejętności planowania życia i gospodarowania budżetem domowym, stymulację własnej aktywności, odbudowę więzi rodzinnych, poprawę relacji między członkami rodziny oraz pozostawienie dzieci w rodzinach naturalnych. Zakładane rezultaty i wskaźniki zostały osiągnięte. Jednak wskazane byłoby objęcie dłuższym wsparciem niektórych rodzin, w celu utrwalenia wprowadzonych zmian. Całość projektu opiewała na kwotę 98.875,06zł, wkład własny 10.836,42zł. Wkład własny stanowiły środki na realizację prac społecznie użytecznych oraz zasiłki z pomocy społecznej.

Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sicienku:

- Kierownik-1 etat

- Główny księgowy -1/2 etatu
- Referent ds. księgowości i stypendiów szkolnych-1 etat (od lipca 2010 roku)
- Pracownicy socjalni-4 etaty na koniec 2010 roku, od 1 stycznia 2011 roku 5 etatów (zgodnie z art.110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej zatrudnienie pracowników socjalnych powinno być proporcjonalne do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców; liczba mieszkańców -9.294-stan na 31.12.2009 rok. Opiekunki domowe-6 opiekunek zatrudnionych na umowę o pracę i 2 zatrudnione na umowę- zlecenie, świadczące usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych (9 osób)
- Konsultanci-umowy cywilno-prawne: psychiatra, psycholog, specjalista ds. przemocy, pedagog-terapeuta- w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych i Punktu Interwencji Kryzysowej, specjalista ds. bhp, radca prawny.

Potrzeby na 2011 rok w zakresie realizacji świadczeń:

1. zasiłki stałe-plan budżetu -86.900zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 26.892zł. Posiadane środki nie zapewniają realizacji zadania do końca roku. O braku środków na ten cel (ok. 40.000zł) systematycznie informowany jest Wydział Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, który w imieniu wojewody przyznaje dotacje na realizację zasiłków stałych.
2. zasiłki okresowe- plan budżetu -19.800zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 13.675zł. Brakujące środki ok. 35.000zł; również w tym zakresie informowany jest Wydział Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, który w imieniu wojewody przyznaje dotacje na realizację zasiłków okresowych.
3. składki na ubezpieczenie zdrowotne-plan budżetu -10.700zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 2.401zł. Przyznane środki zabezpieczają przewidywane potrzeby w tym zakresie.
4. zasiłki celowe-plan budżetu 81.900zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 16.223zł, posiadane środki zapewniają realizację podstawowych potrzeb mieszkańców gminy (m.in. pomoc na opy żywność, koszty leczenia, opłaty za energię elektryczną, opłaty za pobyt w schronisku)
5. wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”- plan budżetu 175.000zł, w tym 105.000 z budżetu Wojewody, 70.000zł środki własne. Wykonanie za I kwartał bieżącego roku 25.295 posiadane środki zapewniają realizację zadania. Złożyliśmy wniosek o dodatkowe środki na doposażenie szkolnych kuchni i stołówek w kwocie 45.000zł.
6. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi- plan budżetu - 18.000zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 2.370zł. Posiadane środki zapewniają realizację zadania.
7. punkt interwencji kryzysowej- plan budżetu -7.600zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 1.485zł. Posiadane środki zapewniają realizację zadania.
8. organizacja Wieczery Wigilijnej dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych- plan budżetu 3.000zł, posiadane środki zapewniają realizację zadania.
9. prace społecznie użyteczne- plan budżetu 24.655zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 1.134,90zł. Posiadane środki zapewniają realizację zadania.
10. koszty odpłatności za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej-43.560zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 10.657zł. Dwie osoby oczekują na miejsce w dps, jeden wniosek w trakcie załatwiania. Posiadane środki nie zapewniają pokrywania odpłatności gminy za 2 mieszkańców, na dzień dzisiejszy braki wynoszą 1.000zł. W przypadku gdy oczekujące osoby zostaną umieszczone w dps, zabraknie środków na ten cel. Koszt pobytu w dps kształtuje się w granicach 2.800zł-3.100zł miesięcznie.

11. potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – budżet przyznawany w oparciu o wydatkowane środki.
12. wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd-2.890zł wykonanie za I kwartał bieżącego roku 2.890 zł. Oczekujemy na zwiększenie planu.
13. stypendia szkolne-78.929, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 17.828zł. Przewidywane wykonanie 95.900zł, brakujące środki 16.971zł.

opracowała Lucyna Nowakowska

Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Sielcu
Lucyna Nowakowska
Lucyna Nowakowska